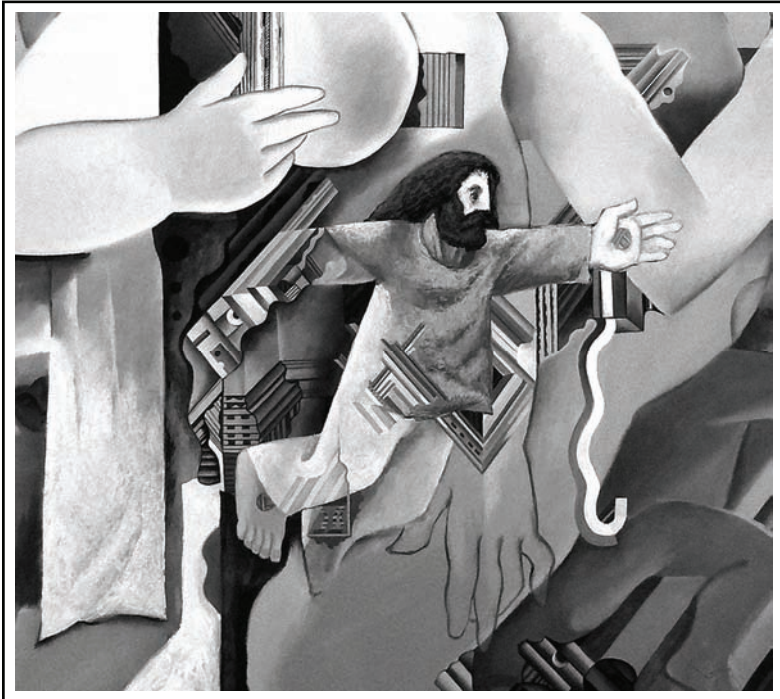

katakomby

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

● Miroslav Rada: „Pocta Bohuslavu Martinů“ - detail, 1984-85 ●

Říjen 2007

Kdo může rozpoznat bludy? Zprošť mne vin, jež jsou mi skryty.

Žalm 19,13

Milí přátelé

Už si pomalu začínám zvykat, že mě začátek školního roku děsí. Najednou to tu je, stojíte na začátku jak na startovní čáře a před sebou vidíte překážkový běh. A ty překážky nejsou nijak malé, spíš se sčítají a navíc se objevují nové. Ozývají se ve mně ozvuky rozhovorů, které pravidelně přichází každé prázdniny – rozhovory o sboru, o církvi, o její práci i o schopnosti předat svědectví evangelia lidem kolem sebe a další generaci. A najednou je tu začátek školního roku, a člověk si říká, tak teď jsi v realitě, tak pracuj – a zjišťuje, jak omezené jsou jeho síly. Prostě klasický začátek školního roku...

Jenže pak se stane zcela drobná věc – jdu na Městskou část a cestou potkám sestru Pospíšilovou a po chvílce sestru Máchovou. A večer se ve sboru sejde gospelový soubor a další den potkám někoho dalšího – a mluvíme a nasloucháme si. A navíc se mi dostane do ruky kázání při rozloučení na konci života dvou hluboce věřících lidí. A svět najednou přestane být o zdařile zorganizovaných akcích v našem sboru, o úspěšném zvládnutí úkolů, ale o setkání – o lidských životech, o jejich cestě.

Chci se s vámi o toto přeorientování podělit. Podělit se o to, že jsem dostal dar – mohl jsem se zastavit a úplně přetočit své vnímání. A tak především přemýšlím o onom rozloučení. O životě dvou lidí, které jsem ani neznal a jejichž životní svědectví mě přesto zasáhlo. Přemýšlím o tom, jak vám najednou někdo ukáže, kde je základ života. Jak si najednou smím uvědomit, co to je víra a co přináší. Že mě najednou někdo ujistí, že lze v důvěře odevzdat svůj život do Božích rukou a učit se jej žít ve světle toho, co přinesl a přináší Ježíš z Nazareta. Učit se věřit tomu, že právě on byl vzkříšen, učit se věřit tomu, že co Ježíš z Nazareta přinesl, má budoucnost i v našich životech.

Stojím na začátku školního roku a před sebou mnoho úkolů. Zároveň si uvědomuji, že před mnohými z vás jsou úkoly mnohem těžší. A tak vás chci pozvat na společnou cestu, při které se budeme učit důvěřovat Tomu, který nás provází našimi životy. Pozvat k setkáním, při kterých budeme povzbuzeni nebo naopak my povzbudíme.

Jiří Ort

Záříjové setkání seniorů.

Ve čtvrtek 20. září odpoledne se konalo tradiční každoroční setkání seniorů u Jelínků v Horoušánkách, asi 25 km východně od Prahy směrem na Český Brod. První vyrazila z Prahy okolo dvanácté hodiny pracovní skupina vedená a vezená naší kurátorkou Magdou, která měla připravit posezení a pohoštění, jenomže přijely k zavřené chalupě – klíče zůstaly u Jelínků v pražském bytě, kde se malovalo. Na silnici ale sestry nezůstaly, do zahrady se díky sousedům dostaly, nicméně dům zůstal zavřený. Teprve asi po hodině přijeli ostatní s klíči a s tím, čím každý chtěl pohostit ty druhé, teprve po další chvíli dorazili i bloudící, Pospíšilovi. I s naším milým panem farářem, Jirkou Ortem, nás bylo skoro dvacet. Je vidět, že tato podzimní setkávání již mají nejen svoji tradici, ale že se na ně všichni i těšíme a rádi přijíždíme. Počasí nám přálo, zahrada byla prosluněná, vše slibovalo pěkné odpoledne, které kazil pouze popílek z ohně ze sousední zahrady padající na naše hlavy a připomínající nám film o Pompejích. Po přátelské intervenci Magdině Pompeje skončily, vše bylo rychle připraveno včetně bohatého pohoštění a mohl začít program.

Jirka Ort nás nejprve přivítal a přečetl žalm chval číslo 148, „Chvalte Hospodina z nebes, chvalte ho ve výšinách ...“, a doplnil ho krátkou úvahou. Joel Pokorný nám pak přečetl text o Danielovi v jámě lvové z knihy biblických balad Klause Petera Hertzsche Der ganze Fisch war voll Gesang (ta ryba celá plna zpěvu byla). Joelův velmi zdařilý přebásněný překlad i jeho přednes velmi zaujal a Joel musel slíbit pokračování na dalších schůzkách.

Zajímavé informace, které pro nás pravidelně připravovali Jiřina a Emil Veberovi s využitím zdroje, jímž byl Petr Veber donedávna pracující v ČTK, jsme tentokrát po řadě let poprvé postrádali, protože Petr přešel do redakce rozhlasové stanice Vltava. Zde je vhodné místo, abychom jim, všem třem, upřímně za celou tu dlouhou řadu informací upřímně poděkovali. Vždycky jsme se na ně těšili a budou nám chybět.

Jiří Ort ještě popřál za nás všechny Haně Pokorné k 75. narozeninám a pak se otevřel prostor – při nepominutelných pamlscích a kávě – pro přátelské rozhovory a vyprávění. Došlo přitom i na tradiční opékání špekáčků a na slané dobroty. Jiřina Adamcová nám při ohýnku přednesla svoji báseň o podzimu života, kterou napsala letos při pobytu seniorů v Chotěboři. Předpokládám, že ji naleznete v těchto Katakombách. Sestra Postřiháčová nás opět překvapila bri-

lantním přednesem z paměti Seifertovy básně o podzimu. Pak už byl čas, abychom se rozloučili a rozjeli se přistavenými vozidly do Prahy. Všem, kdo k letošním „seniorským Horoušánkám“ přispěli, děkujeme, hlavně ovšem Jelínkovým, a těšíme se už teď na příští rok.

Jana Růžičková

Rady našim seniorům

aneb kterak je možno zachovati se při všelijakých potížích věk náš již provázejících; v naději, že žádný zlý úmysl někoho dotknouti se v tomto hledán nebude, nýbrž jen pro pobavení bratří a sester u nás se nacházejících, křesťanskou láskou spojených a vždy ochotně si pomáhajících, žertem a v lehkých verších bylo napsáno.

Život je téměř za námi,
už zbělely nám vlasy,
teď rádì svoje problémy
navzájem sdělujem si.

Každého totiž nemoc zlá
už někde bolí, píchá,
tak nad svým stářím, ó lalá,
se často jenom vzdychá.

A když ubývá zrak i sluch
a paměť se vytrácí,
pak z beznaděje se náš duch
jen do vzpomínek vrací.

Dnes pro všechny chcem radu dát,
však vy ji také znáte,
vše z humornější stránky brát
si nikdy nezadáte.

Koho snad hrůza popadla
jak vrásčité má líce,
ať schová všechna zrcadla
a netrápí se více.

Má-li snad někdo špatný kloub
a chůzí si jej ničí,
na schodech našich katakomb
zas pořádně s ním cvičí.

Těž stane se, že někdo z nás
jen ztěžka víčka zvedá,
naštěstí Ortův zvučný hlas
mu dlouho spáti nedá.

My proto klidně přehlédnem,
co na kom komu vadí.
I když už hezcí nebudem,
srdcem jsme stále mladí.

Jiřina Adamcová

Ekumenického setkání nad Biblií a uměním

Vážení čtenáři Katakomb,

v minulém roce jsem Vás dost podrobně informovala o tom, co je to ESBU, jaký má program, kde, kdy a jak dlouho se již koná. Dnes bych se ráda vrátila do prvního měsíce prázdnin a seznámila vás s jeho letošním průběhem a atmosférou.

Ekumenického setkání nad Biblií a uměním (ESBU) jsme se zúčastnili opět v Novém Městě na Moravě ve dnech 8.-14.7. Program byl zahájen, jako každoročně, vernisáží výstavy. Letos to byla putovní výstava skupiny SLEPÍŠI, nainstalovaná v suterénních prostorách zámku, v Horácké

galerii, kde slepí a zrakově postižení mladí lidé představili své pozoruhodné plastiky z pálené keramiky, převážně na biblické motivy.

Na setkání ESBU bylo asi 80 účastníků; většina z nich byla opět stálých, již kmenových a pouze několik nových „duší“ (ti však rychle zapadli do kolektivu a jistě se s nimi příště setkáme znovu). Ubytování jsme byli opět v hotelu DUO; přednášky, obědy a večere se konaly v Kulturním domě. Stravování bylo výborné, novou paní kuchařku jsme na závěr všichni odměnili potleskem a malým dárečkem za dobrý výkon.

Letošní téma bylo: POLITIKA, OBČANSKÁ SPOLEČNOST A KŘEŠŤAN. V zajímavých přednáškách na toto téma exceloval hned první den Prof. Jan Sokol, z dalších zaujali politolog Dr. Jiří Pehe, Šimon Pánek, ředitel občanského sdružení Člověk v tísní, JUDr. J. Kašný, který přednáší kanonické právo na Teologické fakultě v Č.Budějovicích. Zajímavá byla také přednáška Dr. Jiřiny Šiklové o 3. sektoru, tedy občanských společnostech

a jejich důležitosti. Možná vás bude zajímat několik myšlenek přednášejících, které jsem si poznamenala (nejde o doslovný záznam).

Prof. Jan Sokol: Demokratická politika je obrázek nás samých. Vláda a parlament je takový jaký si zasloužíme – zrcadlo nás samých. Na politiku klademe nepřiměřené požadavky. – Vztah křes-

ťanů k politice je komplikovaný; v evangeliích se o otázkách veřejných záležitostí nic nepraví; tam jde o vztah mezi dvěma lidmi (já a ty), zatímco politika se dělá až v situacích, kde jde o třetí osoby. Mezi křesťany je rozšířený názor, že pan Ježíš se také politikou nezabýval. Je to však něco, bez čeho v dnešní společnosti nemůžeme žít. I křesťané ji potřebují. Zatímco většině spoluobčanů je charakter politiky lhostejný a svoboda jim může být „ukradená“, křesťané i vzdělanci svobodu potřebují. Přesvědčení, že lidská společnost si může svobodu dovolit, musíme předávat dalším generacím. I my jsme tuto možnost dostali jako dar, který denně používáme a jsme odpovědní za to, že tuto šanci dostanou i naše děti a vnuci. Za tento dar musíme být vděční a také něco pro to udělat; tedy podílet se i na politice. Nenechat to na druhých s tím, že si tím nechceme „špinit ruce“. To by bylo parazitování...

Dr. Jiří Pehe: Demokracie bez občanských sdružení (dále OS) je jako tělo bez krevního oběhu. OS jsou školou demokracie; pěstování občanských ctností a angažovaností lidí. OS je sféra, kde se lidé sdružují nezávisle na státu. OS není totožné s politickou společností. Nepatří tam politická uskupení. Účelem politic-

kých stran je získat moc. OS nemohou být ovládána jedním dogmatem, jsou charakterizována svojí pluralitou.

JUDr. J. Kašný: Demokratická společnost souvisí s právem. Demokracie je slovní a skutková. Bez rodiny by demokratická společnost nemohla fungovat; v rodině se učíme ctnosti jinakosti (žena – muž; generační rozdíly; život s lidmi jinými, jiných zájmů, názorů; jinakost ve všech věkových kategoriích). Vlastenectví jako ctnost potřebná k demokracii.

Šimon Pánek: OS mohou být jen tehdy, budou-li mít lidé zájem se těmito problémy zabývat. Starat se o věci veřejné znamená dávat energii, čas a odvalu jít „s kůží na trh“. OS jsou tu proto, aby provokovala, motivovala, aktivovala, zasahovala do rozhodování a prosazovala svůj názor. Politici by jim měli naslouchat. (I v Islámu existují OS).

Dr. Jiřina Šiklová:

Přecenili jsme význam politických stran. Politici dělají politiku jen na 4 roky. Důležitá je činnost OS, která nedělají pouze politiku přítomnosti či krátkodobou, ale působí v oblastech, které stát dělat nemůže, nebo ani nesmí. OS jsou na státu nezávislá. Informace o OS by měly být součástí studia ve školách; občanská výchova a disciplína má velký význam. Stále nám chybí občanská hrdost... Ten, kdo má určité právo, má také z toho vyplývající povinnost.

O pravidelném úterním tzv. Židovském dnu jsme se tentokrát nedozvěděli mnoho nového od velvyslance státu Izrael, který ESBU navštívil již v minulém roce,

těsně po svém nástupu do funkce. Proto jsme při hodnocení navrhli, aby příště byla dána příležitost někomu z významných judaistů nebo židovských literátů.

Celodenní výlet po památkách tentokrát připravil opět Dr. J. Švanda a to „Ve stopách B.Martinů a M.Rady“.

Cesta nás zavedla do Jimramova, do farního domu CČE, kde je Karafiátova síň, upravená cca před 20 lety M. Radou, pro kterou namaloval 5 nádherných ilustrací ke Karafiátovým Broučkům (bohužel, zatím nejsou nikde reprodukovány), do kostela CČE, který rovněž upravoval při první obnově a po požáru 1987 i při druhé obnově (vše za mé skromné spolupráce). V Jimramově jsme navštívili i protilehlý hřbitovní kostel katolický. V Poličce jsme postáli u hrobu B.Martinů, navštívili kostel CČE od arch. Kozáka, Galerii výtvarných umění v tzv. Panském domě na náměstí, kde je nainstalován m.j. i obraz M.Rady „Pocta B.Martinů“. Prohlídku města s renovovaným systémem hradeb jsme zakončili návštěvou děkanského kostela sv. Jakuba, kde nás zaujaly zvláště dvě barokní plastiky od F. Pacáka. Potom jsme odjeli do Starého Svojanova, kde doporučuji i vám všem návštěvu hřbitovního gotického kostelíka sv.Mikuláše z přelomu 13. a 14.stol., s restaurovanými nástěnnými malbami. Je to opravdový historický skvost.

Dalšími nezapomenutelnými zážitky byly již tradiční každodenní koncerty v kostele CČE. Byla to přehlídka skvělých klavíristů : Vadim Galuška z Ruska, mladý, velice nadějný Čech Miron Šmidák, pozoruhodné klavírní duo mladých manželů Du Huang (USA) a Xiao Hu (Čína), i koncert sympatického basbarytonisty Andrew Schultze z USA za klavírního doprovodu Češky Alice Fiedlerové. Zlatým hřebem byl opět koncert Prof. Radoslava Kvapila. Při této příležitosti doporučuji Vaší pozornosti jeho koncert 27. 10. t.r. v Rudolfinu, kde

bude hrát, tak jako v Novém Městě na Moravě, Poetické nálady op. 85 A. Dvořáka a České tance II. B. Smetany.

Z dalších pravidelných akcí na ESBU bych ráda připomněla zajímavá každodenní ranní asi půlhodinová zamyšlení katolického faráře Václava Vacka nad biblickým textem (V. Vacka znáte z jeho nedělních televizních vystoupení s arch. Davidem Vávrou v Křesťanském magazínu); dále společnou ekumenickou bohoslužbu.

K lehčímu žánru patřil seznamovací večer na počátku setkání a gardenparty na jeho ukončení. V sobotu jsme se všichni loučili a rozjížděli ke svým domovům s nadějí, že se v příštím roce opět shledáme a prožijeme týden plný jedinečných zážitků.

Jarmila Radová

Recept

Nastává podzim a díky mohutným deštům konečně přišla i houbová úroda. A tak o tématu říjnového receptu není třeba příliš dlouho dumat. Poprosil jsem sestru Jiřinku Veberovou, aby se s námi podělila o recept, jak uchovávat houby.

Nasbírané houby uchováváme různým způsobem. Nejběžnější je sušení. Dobře se konzervují houby také mražením. Někdo je má rád ve sladkokyselém nálevu (jako okurky). Již více než 10 let praktikuji následující konzervování hub:

Očištěné, na silnější plátky nakrájené houby asi 15 minut povařím v mírně osolené vodě. Houby scedím a naplním do menších zavařovacích skleniček až po okraj. Sklenice uzavřu pevně víčky a 1 hodinu je sterilizuji v hrnci (dno vystelu nějakou odloženou utěrkou a naliji vodu asi na 2-3 prsty vysoko). Nejlépe je přiklopit dalším hrncem o stejném průměru. Po hodině hrnec odklopím, nechám 24 hodin vychladnout a potom stejným způsobem opakuji druhou sterilizaci. Skleničky s houbami uchovávám v chladnu a používám v kuchyni až do jara.

Využití: do bramborové polévky, jako smaženici (s chlebem nebo s těstovinou) nebo k dušenému masu aj. Oproti sušeným houbám působí a chutnají v jídle jako čerstvé.

Jiřina Veberová

O některých osobnostech v našem sboru

Stanislav Rejthar

Chci tentokrát napsat vzpomínku na další osobnost, plukovníka ing. Stanislava Rejthara (28. 10. 1911 – 20. 11. 1977). Starší generace ho může ještě pamatovat, ale ta mladší již ne. Kdo byl bratr Rejthar?

Poté, co 15. 3. 1939 obsadil Hitler Čechy a Moravu, rozhodl se 23. června Stanislav Rejthar, poručík letectva čs. armády, jako i někteří další, pro tajný útěk do Polska. Odtud se těmto vojákům podařilo přeplavit se do Francie. Zde se ihned hlásili do francouzské armády a řada z nich aktivně bojovala proti Němcům, kteří napadli Francii. Ta kapitulovala v červnu 1940. Čechoslováci se museli odtud dostat rychle do Británie. Za dobrodružných podmínek získali holandskou loď, které se podařilo proplout do Anglie, kde přistála 23. června 1940. Tam po výcviku působil Stanislav Rejthar nejprve jako letecký instruktor. 23. června 1942 se ženil s Vlastou Horníčkovou, dcerou diplomatického pracovníka, který s celou rodinou emigroval do Anglie. Následuje zařazení Stanislava Rejthara k 313. české peruti RAF = Royal Air Force – stíhačů. Letecké souboje našich letců byly úspěšné, ale řada jich zahynula nebo byla raněna. Rovněž S. Rejthar, kapitán letectva, byl raněn.

V únoru 1944 odjíždí z Anglie se skupinou čs. letců, dle vojensko-politických dohod do Ruska. Tam se zakládá 1. čs. samostatný stíhací letecký pluk v SSSR. Stanislav Rejthar se stává náčelníkem štábu. Účastní se Slovenského národního povstání. Po jeho potlačení zůstává na Slovensku a ustupuje se svou skupinou a s partyzány před Němci do hor a po „Pochodu bílou smrtí“ v zimě 1944/1945 se probíjí k Rumunům na stranu ruské armády. Tím je se skupinou, které velí, zachráněn. Potom 15. 5. 1945 přijíždí do Prahy.

Když žádá na radnici o přidělení nějakého bytu pro rodinu, která se má vrátit z Anglie, slyší od referenta, dívajícího se na jeho francouzská a anglická vyznamenání, tato slova: To jste nebyl dobrý voják, když jste se z války vrátil. Dobří vojáci padli... Přišel únor 1948 a tím také postupně zkáza pro západní letce. Komunisté je likvidují. Ještě do r. 1949 je Stanislav Rejthar jako podplukovník na význačných místech čs. armády.

V r. 1950 je ale z armády propuštěn a do roku 1964 je nucen pracovat ve stavebnictví. Nejprve jako jeřábník, od roku 1958 jako projektant. V r. 1965 po nemoci odchází do důchodu. Umírá 20. 11. 1977 po těžké nemoci. Takový je stručný životopis plukovníka ing. Stanislava Rejthara dle jeho knihy vzpomínek „Dobří vojáci padli“.

V roce 1953 se musel br. Rejthar ihned vystěhovat s rodinou z dosavadního kvalitního bytu a dostal byt ve Vršovicích. Říkali mu „pastouška“. Tím se rodina dostala do našeho vršovického sboru. Ze vzpomínek br. Rejthara často vyplývá, že on i jeho manželka byli věřícími evangelíky. Kralickou bibli (koupenou v Anglii) měl stále při sobě. V roce 1963 je zvolen jako náhradník do staršovstva a v r. 1966 se stává členem staršovstva našeho sboru. Měl na starosti – s br. Svobodou – Nedělní školu. Svoje přesvědčení dovedl vyjádřit kupříkladu při jednom z mnoha výslechů u „estébáků“: „Řekněte, kdo je vlastně vašim pánem?“ Musel jsem odpovědět podle svého přesvědčení: „Můj Pán je Ježíš Kristus“. Úplně zkoprněli. Vyvedl jsem je z míry. Pro tentokrát výslech skončil. Mysleli si, že jsem se zbláznil (tolik na str.242). To byl bratr Rejthar. Letos je 30. výročí jeho úmrtí.

Jestliže připomínám osobnost bratra Stanislava Rejthara, musím se ještě alespoň krátce zmínit o jeho manželce Vlastě. (12. 9. 1921 – 29. 3. 2001). Pocházela z vlastenecké legionářské rodiny. Vynikající vzdělání získala v Polsku, ve Francii a Velké Británii (magistra Oxfordské univerzity). Měla vynikající znalosti francouzštiny a angličtiny. Za války prošla mnoha dramatickými událostmi. Těžké časy pak nastaly po Únoru 1948. Rodina západního letce nesměla žít normálně dle svých schopností. Sestra Rejtharová nastupuje v r. 1958 na místo průvodčí pražské tramvaje, když musela opustit místo písařky v advokátní kanceláři. Při určitém uvolnění se potom dostává v r. 1962 na místo profesorky angličtiny a francouzštiny. V roce 1999 vydává se svoji dcerou PhDr. Olgou Bezděkovou knihu vzpomínek sestavenou z řady rozhovorů a dokumentů – „Dobří vojáci padli“. Sestra Rejtharová byla po celou dobu členkou našeho sboru, účastnicí sborových shromáždění. Její dcera Olga zůstává též členkou našeho sboru.

Emil Veber

Prošba

Tato prosba je téměř výzvou k detektivní hře. Prosím vás všechny o pomoc při obnově knihy konfirmandů. Budu velice vděčný za fotografie, jména vašich spolukonfirmandů i s případnými kontakty na ně a další podrobnosti, které by byly pomocí. Jde o konfirmandy všech ročníků, tedy i těch nejčerstvějších.

S materiály se, prosím, obraťte na mě nebo na sestru Hanu Velátovou. Předem moc děkuji.

Jiří Ort

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangnet.cz>; Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: Ondřej Rada; Odpovědný redaktor: Ing. Jiří Ort; Náklady na jeden výtisk: 11,50,- Kč